II CZĘŚĆ RAPORTU ZA ROK 2008 Z MONITORINGU ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Zgodnie z zaleceniami MPiPS dotyczącymi sporządzania *Monitoringu zawodów za rok 2008* PUP w Oświęcimiu przygotował opracowanie stanowiące uzupełnienie, zawierające dane dotyczące uczniów i absolwentów z terenu Powiatu Oświęcimskiego.

Opracowanie niniejsze zostało oparte o wyniki badań GUS oraz dane o uczniach z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Analizie poddano informacje o absolwentach szkół ponadgimnazjalnych i wyższych, z podziałem na zawody i kierunki kształcenia, którzy ukończyli szkoły w roku szkolnym 2007/2008. Informacje te następnie zestawiono z liczbą bezrobotnych absolwentów wg analogicznych zawodów i poszczególnych typów szkół.

Na podstawie zgromadzonego materiału Wojewódzki Urząd Pracy opracuje bilans zapotrzebowania na pracę wśród absolwentów omawianego rocznika szkolnego.

W tabeli zamieszczonej poniżej zaprezentowano informacje dotyczące absolwentów, którzy ukończyli szkoły w badanym okresie, wg podziału na określone zawody i kierunki kształcenia.

Tabela nr 1. Informacje o absolwentach szkół ponadgimnazjalnych i wyższych (rok szkolny 2007/2008) z podziałem na zawody i kierunki kształcenia

1	Bez zawodu	1358
2	Mechanik pojazdów samochodowych, technik mechanik, mechanik maszyn i urządzeń	251
3	Nauki społeczne(pedagog, politolog, filolog, socjolog itd.)	186
4	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	174
5	Zarządzanie	132
6	Administracja (pracownik administracyjny, technik administracji)	74
7	Sprzedawca	73
8	Kucharz małej gastronomii	57
9	Organizator usług hotelarskich, technik hotelarstwa	56
10	Ekonomia (asystent ekonomiczny technik ekonomista, specjalista ds. ekonomii)	52
11	Technik informatyk	51
12	Kosmetyczka, technik usług kosmetycznych	50
13	Technik elektronik	45
14	Piekarz	42
15	Technik budownictwa	37
16	Technik elektryk	34
17	Muzyk	32
18	Technik technologii chemicznej	27
19	Handlowiec, technik handlowiec	23
20	Pracownik ochrony mienia i osób, technik ochrony fizycznej osób i mienia	21
21	Fryzjer, technik usług fryzjerskich	21
22	Medycyna (technik farmaceutyczny, lekarze, weterynarze, fizjoterapeuta itd.)	21
23	Elektromonter instalacji elektrycznych	20
24	Asystent usług pocztowych	20
25	Technik technologii drewna	19

26	Tokarz	17
27	Technik architektury krajobrazu	16
28	Cukiernik	16
29	Ślusarz	15
30	Kucharz	14
31	Posadzkarz	13
32	Technik ochrony środowiska	13
33	Stolarz	13
34	Technik mechanizacji rolnictwa	10
35	Technik technologii żywności	10
36	Malarz tapeciarz	9
37	Organizator agrobiznesu, technik agrobiznesu	9
38	Specjalista usług gastronomicznych	9
39	Monter instalacji gazowych	8
40	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	7
41	Kaletnik	6
42	Technik hodowca koni	6
43	Organizator obsługi turystycznej	5
44	Blacharz samochodowy	3
45	Fotograf	2
46	Lakiernik samochodowy	2
47	Operator maszyn przędzalniczych	1
	RAZEM	**3080**

Podsumowując: w roku 2008 szkoły ponadgimnazjalne i wyższe ukończyło ogółem **3080** uczniów, w tym **2762** to absolwenci szkół ponadgimazjalnych, a **318** osób ukończyło szkoły wyższe.

Z przedstawionych danych wynika, iż najliczniejsze grupy absolwentów stanowili uczniowie należący do grupy określanej jako "bez zawodu" tj. osoby kończące licea ogólnokształcące - 1358 osoby. Drugą pod wzgledem liczebności grupę stanowiły osoby z zawodem wyuczonym technik mechanik, o specjalności mechanika pojazdów samochodowych lub mechanika maszyn i urządzeń (251 os.). Kolejna grupa dotyczyła osób, które ukończyły szkoły o kierunkach określanych jako "nauki społeczne", tj. pedagogów, socjologów, filologów czy politologów (i in.). Ogółem w roku 2008 absolwentami tych kierunków zostało 186 osób.
Liczną grupę ubiegłorocznych absolwentów stanowili także technicy żywienia i gospodarstwa domowego (174 os.) oraz absolwenci kierunków związanych z zarządzaniem (132 os.).

W zamieszczonej poniżej tabeli nr 2, zaprezentowano dane dotyczące absolwentów, którzy w roku 2008 zarejestrowali się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Oświęcimiu.

Tabela nr 2. Liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych, którzy zarejestrowali się w PUP w Oświęcimiu w 2008r.

1	Bez zawodu	165
2	Nauki społeczne (pedagog, politolog, filolog, socjolog itd.)	55
3	Ekonomia, asystent ekonomiczny technik ekonomista, specjalista d/s ekonomii	49
4	Technik żywienia i gospodarstwa domowego, specjalista ds żywienia i gospoadarstwa domowego	21

5	Medycyna	18
6	Technik ochrony środowiska	12
7	Technik mechanik, mechanik pojazdów samochodowych	11
8	Administracja, pracownik administracyjny, technik administracji	11
9	Kucharz małej gastronomii	8
10	Organizator usług hotelarskich, technik hotelarstwa	8
11	Technik budownictwa, inżynierowie budownictwa	7
12	Organizator agrobiznesu, technik agrobiznesu	7
13	Technik informatyk, informatycy	4
14	Technik elektryk	4
15	Handlowiec, technik handlowiec	4
16	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	4
17	Fryzjer, technik usług fryzjerskich	3
18	Malarz tapeciarz	3
19	Kosmetyczka, technik usług kosmetyczych	2
20	Technik technologii chemicznej	2
21	Specjalista usług gastronomicznych	2
22	Sprzedawca	2
23	Technik architektury krajobrazu	2
24	Zarządzanie	2
25	Piekarz	1
26	Technik elektronik	1
27	Technik technologii drewna	1
28	Cukiernik	1
29	Kaletnik	1
	RAZEM	**411**

W roku 2008 w Powiatowym Urzędzie Pracy w Oświęcimiu zarejestrowało się **411** absolwentów, z czego najliczniejszą grupę, analogicznie do powyższych danych, stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących (kategoria „bez zawodu”-165 os.)

Kolejno pod względem liczebności zarejestrowane grupy absolwentów dotyczyły kierunków: „nauki społeczne” – 55 osób oraz ekonomia – 49 osób. W analizowanym okresie zarejestrowała się także liczna grupa (21 osób) będąca absolwentami kierunku – technolog żywienia i gospodarstwa domowego oraz licząca 18 osób grupa absolwentów kierunków medycznych.

W tabelach zaprezentowanych poniżej zamieszczono dane dotyczące zarejestrowanych absolwentów, uwzględniające podział na poszczególne typy szkół i specyfikę danego zawodu.

Dane dotyczące zarejestrowanych absolwentów w 2008 te w rozbiciu na poszczególne typy szkół ponadgimnazjalnych prezentują się następująco:

Tabela nr 3a. Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych

1	Kucharz małej gastronomii	6
2	Mechanicy pojazdów samochodowych	4
3	Malarz	3
4	Sprzedawca	2
5	Fryzjer	2
6	Kaletnik	1

7	Piekarz	1
8	Cukiernik	1
	RAZEM	**20**

Tabela nr 3b. Absolwenci średnich szkół zawodowych

1	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	20
2	Organizator usług hotelarskich	8
3	Ekonomia, asystent ekonomiczny, technik ekonomista, specjalista d/s ekonomii	8
4	Technik mechanik, mechanicy pojazdów samochodowych	5
5	Technik budownictwa	5
6	Technik elektryk	4
7	Handlowiec	3
8	Ochrona środowiska	3
9	Kucharz małej gastronomii	2
10	Technik architektury krajobrazu	2
11	Technik elektronik	1
12	Organizator agrobiznesu	1
13	Administracja	1
14	Technik technologii drewna	1
15	Handlowiec	1
	RAZEM	**65**

Tabela nr 3c. Absolwenci szkół policealnych

1	Medycyna i zdrowie	5
2	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	3
3	Technik informatyk	1
4	Technik ochrony środowiska	1
5	Technik usług fryzjerskich	1
6	Administracja, technik administracji	1
7	Technik usług kosmetycznych	1
	RAZEM	**13**

Tabela nr 3d. Absolwenci szkół wyższych

1	Nauki społeczne	55
2	Ekonomia, specjaliści d/s ekonomii,	41
3	Medycyna i zdrowie	13
4	Administracja	9
5	Ochrona środowiska	8
6	Organizator agrobiznesu	6
7	Informatyk	3
8	Specjalista ds. usług gastronomicznych	2
9	Inżynier mechanik	2
10	Inżynier budownictwa	2
11	Zarządzanie	2
12	Inżynier technologii chemicznej	2
13	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	1

14	Specjalista ds żywienia i gospodarstwa domowego	1
15	Kosmetolog	1
	RAZEM	**148**

Tabela nr 3e Absolwenci szkół średnich ogólnokształcących

1	Bez zawodu	165
	RAZEM	**165**

Dokonując zestawienia osób kończących szkoły w roku 2008 (**3080os.)** z absolwentami zarejestrowanymi w analogicznym okresie w PUP w Oświęcimiu, (**411 os.)** zauważamy, iż liczba zarejestrowanych była siedmiokrotnie mniejsza od liczby osób, które ukończyły szkołę.

W zestawieniu z badaniem w roku poprzednim (2007), zaobserwowano wzrost liczby absolwentów (2544 os. w 2007r.) oraz znaczący wzrost liczby osób, które po ukończeniu szkoły zarejestrowały się w PUP (272 os. w 2007r.).

Wśród zarejestrowanych absolwentów wszystkich analizowanych typów szkół w 2008 roku (podobnie jak w roku poprzednim) dominującą grupą były osoby, które ukończyły szkoły średnie ogólnokształcące – 165 osób.

Równie dużą grupę zarejestrowanych stanowili absolwenci szkół wyższych – 148 osób. Grupę tą najliczniej reprezentowały osoby, które ukończyły studia o kierunkach humanistycznych (nauki społeczne – 55 os.) i ekonomicznych (49 os.). Warto zauważyć, że liczba 148 osób zarejestrowanych z tej grupy, stanowi niemal połowę wszystkich osób, które ukończyły studia wyższe w roku 2007/2008 (318 os.).

Liczną grupę zarejestrowanych w PUP w Oświęcimiu stanowili także absolwenci średnich szkół zawodowych (65 os.). Najliczniej reprezentowani przez absolwentów kierunku przygotowującego do zawodu technolog żywienia i gospodarstwa domowego (20 os.).

Natomiast zarejestrowani absolwenci szkół zasadniczych zawodowych (20 os.) i policealnych (13 os.) reprezentowani byli przez pojedynczych przedstawicieli różnych zawodów, bez wskazań dominujących.

Zestawiając liczbę wszystkich osób kończących poszczególny rodzaj szkoły z liczbą absolwentów tego kierunku, którzy zarejestrowali się w Urzędzie Pracy możemy zauważyć, iż w analizowanym okresie w PUP zarejestrował się co 8 uczeń kończący liceum ogólnokształcące (1358 do 165). Fakt ten świadczy najpewniej o tym, że większość absolwentów LO traktuje ukończenie szkoły średniej jako podstawę do dalszego kontynuowania nauki i na tym etapie ścieżki zawodowej nie poszukuje zatrudnienia, a tym samym nie rejestruje się w urzędzie pracy.

W ewidencji PUP w Oświęcimiu zarejestrowano również, co 8 absolwenta kierunku żywienie i gospodarstwo domowe, a także niespełna co 4 absolwenta szkoły o profilu humanistycznym (pedagoga, politologa, socjologa itp.). Może to świadczyć o tym, iż absolwenci tych kierunków zdając sobie sprawę z trudności w podjęciu pracy odpowiadającej ich kwalifikacjom wyuczonym (brak ofert pracy), decydują się na kontynuację nauki (często wiążącą się z nabyciem dodatkowych kwalifikacji lub zupełnym przekwalifikowaniem zawodowym) lub też podejmują pracę lub inny rodzaj aktywności zawodowej w kierunkach pokrewnych lub w ogóle nie związanych z zawodem wyuczonym.

W 2008r. niewielki był natomiast odsetek rejestrujących się w PUP absolwentów posiadających kwalifikacje mechaniczne (11 z 251) oraz absolwentów zarządzania (2 z 132). Może to wynikać z faktu, że wiele osób kończących szkoły o kierunku mechanicznym zdecydowało się

podjąć zatrudnienie niekoniecznie w zawodzie wyuczonym, ale z uwagi na specyfikę rynku lokalnego (bliskość strefy ekonomicznej w Tychach) w firmach produkcyjnych o charakterze przemysłowym.

Absolwenci zarządzania - z uwagi na szerokie spektrum wybranego kierunku kształcenia, rozwijane cechy i umiejętności przedsiębiorcze, wspomagające aktywność zawodową – mogli starać się o podjęcie zatrudnienia nie tylko związanego z wybranym kierunkiem kształcenia, ale na różnego rodzaju stanowiskach związanych z obsługą firmy, klienta, itp.

Natomiast w odniesieniu do takich grup zawodów jak: ekonomia, medycyna i zdrowie czy technik ochrony środowiska, liczba absolwentów kończących szkoły w 2008r., równa była niemalże liczbie rejestrujących się o tych kwalifikacjach. Z danych tych może wynika

, iż rynek pracy nie dysponował ofertami pracy dla tych specjalności, ale również, że wiele osób posiada już podobne kwalifikacje zawodowe na rynku lub też, że problemy z aktywizacją zawodową absolwentów tych kierunków związane są z poziomem i jakością kształcenia (wymagane wyższe wykształcenie).

Zaznaczenia wymaga również fakt, że w 2008 roku istotnym czynnikiem kształtującym sytuację na lokalnym rynku pracy była trwająca zagraniczna migracja zarobkowa (zwłaszcza młodych ludzi) oraz subsydiowane formy zatrudnienia kierowane na rynek pracy przez PUP.

Reasumując, generalnie na lokalnym rynku pracy od kilku lat obserwuje się dynamiczne zmiany. Sytuacja absolwentów na rynku pracy również podlega zmianom i w stosunku do lat poprzednich jest na pewno korzystniejsza. Jednakże po znacznym spadku bezrobocia i ożywieniu gospodarczym, wraz z końcem 2008 roku zaobserwowano pierwsze symptomy kryzysu i spadek zapotrzebowania na pracowników w wielu zawodach. Rynek lokalny poszukuje niezmiennie osób posiadających wysokie kwalifikacje, zwłaszcza w zawodach technicznych, wymagających doświadczenia i praktycznych umiejętności. Tu niestety absolwenci często przegrywają rywalizację o pracę z liczną, bardziej doświadczoną konkurencją. I pomimo iż osoby młode, które są przedmiotem niniejszej analizy coraz bardziej elastycznie podchodzą do problemu zatrudnienia i coraz bardziej świadomie dokonują wyboru kierunku kształcenia, to w ostatnim czasie mają problemy z rozpoczęciem aktywności zawodowej, a niewielu udaje się to sensu stricte w zawodzie wyuczonym.

Otrzymują:
1 x Starosta Oświęcimski
1 x WUP w Krakowie
1 x a.a